

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT **DOM**
Miljödomstolen
2006-11-10
meddelad i
Vänersborg

Mål nr M 1760-06

SÖKANDE

Sjöfartsverket
601 78 Norrköping
Ombud: verksjuristen Anna Staaf, samma adress

SAKEN

Ansökan om tillstånd att genom sprängning och muddring bredda farleden vid Laxgrundet i Göta älv, Lilla Edets kommun, m.m.

Ao: 108:2 x: 6447040 y: 1284450

DOMSLUT

1. Miljödomstolen lämnar Sjöfartsverket tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att inom fastigheterna Glässnäs 1:8, 3:1 och 4:1, Lilla Edets kommun, genom sprängnings- och muddringsarbeten fördjupa och bredda farleden vid Laxgrundet i Göta älv, samt uppföra en bottenfast kantmarkering.
2. Miljödomstolen lämnar enligt 9 kap. miljöbalken Sjöfartsverket tillstånd att lägga ut sprängsten och muddermassor i Göta älv söder om Laxgrundet samt lämnar verket dispens enligt 15 kap. 33 § miljöbalken avseende dumpning av dessa massor.
3. Arbetena skall utföras i huvudsaklig överensstämmelse med vad som anges nedan under rubriken BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN samt vad Sjöfartsverket i övrigt har åtagit sig. Mindre ändring av verksamheten får vidtas efter medgivande från tillsynsmyndigheten om ändringen inte innebär att olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma. Särskilt skall gälla
  - att sprängning skall utföras under december och januari månad, och
  - att kontrollprogram skall upprättas i samråd med SGI och inges till tillsynsmyndigheten för godkännande innan arbetena påbörjas.

Dok.Id 44197

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänersborg	Hamngatan 6	0521-270 200 E-post: miljodomstolen.vanersborg@dom.se	0521-270 230	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

4. Miljödomstolen beviljar enligt 28 kap. 10 § 1 st. 5 p. miljöbalken Sjöfartsverket rätt att dels inom fastigheterna Glässnäs 1:8, 3:1 och 4:1 ta i anspråk erforderligt vattenområde för de tillståndsgivna arbetena och anläggningarna, dels få tillträde till fastigheternas landområden för erforderliga undersökningar och kontrollåtgärder.
5. Sjöfartsverket skall betala ersättning för fiskeskada
  - till ägarna av Glässnäs 1:8 med åttatusentrehundra (8 300) kr,
  - till ägarna av Glässnäs 3:1 med åttatusentrehundra (8 300) kr, och
  - till ägaren av Glässnäs 4:1 med åttatusentrehundra (8 300) kr.Beloppen behöver inte nedsättas utan kan betalas direkt till de berättigade.
6. Arbetena skall vara utförda inom fem år från det att domen vunnit laga kraft i tillståndsdelen, annars förfaller tillståndet.
7. Anspråk i anledning av oförutsedd skada får framställas inom fem år från arbetstidens utgång.
8. Miljödomstolen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.
9. Tillståndet får tas i anspråk utan hinder av att domen inte vunnit laga kraft.
10. Sjöfartsverket skall betala ersättning för rättegångskostnader till
  - Länsstyrelsen i Västra Götalands län med tvåtusenfyrhundra (2 400) kr,
  - till Roland Vadetun-Glässne med ettusensexhundra (1 600) kr.
11. Prövningsavgiften fastställs till 15 000 kr.

ANSÖKAN

Sjöfartsverket har ansökt om tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att på fastigheterna Glässnäs 1:8, 3:1 och 4:1 spränga och muddra på en bottenyta av ca 500 m² för att erhålla farledsdjupet 6,3 m och att uppföra en bottenfast kantmarkering.

Sjöfartsverket har vidare yrkat tvångsrätt enligt 28 kap 10 § p 5 miljöbalken att ta i anspråk mark på ovannämnda fastigheter för utförande av nämnda anläggningar och åtgärder.

Sjöfartsverket har vidare yrkat att Miljödomstolen meddelar dispens från det allmänna dumpningsförbudet i vattendrag enligt 15 kap. miljöbalken samt lämnar tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken att lägga ut ca 1600 m³ sprängsten och muddermassor strax söder om Laxgrundet.

Slutligen har Sjöfartsverket yrkat en arbetstid om fem år och verkställighetstillstånd samt föreslagit att tiden för anmälan av oförutsedd skada fastställs till fem år.

BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Sjöfartsverket har till utveckling av sin ansökan i huvudsak anfört följande.

Fastighets-, ägande- och rådighetsförhållanden

Planerad vattenverksamhet kommer att utföras inom vattenområde på fastigheterna Glässnäs 1:8, 3:1 och 4:1. Sökanden bedöms ha erforderlig rådighet då vattenverksamheten behövs för allmän farled, enligt 2 kap 4 § 4 p lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Göta älv är en allmän farled, enligt SJÖFS 1988:5. Enligt samma kungörelse anges att Göteborgs kommun, Vattenfall och Vänerns Seglationsstyrelse (numera enbart Sjöfartsverket) svarar för farledens skötsel. Utföraren av sökt vattenverksamhet är Sjöfartsverket, som således är verksamhetsutövare i detta projekt.

Sökandens ambition är att markfrågan, dvs rätten att ta marken i anspråk för att utföra planerade anläggningar och åtgärder, kan lösas i samförstånd med fastighetsägarna. Med tanke på planerade åtgärders syfte och det allmännas intresse av att verksamheten kommer till stånd har sökanden dock yrkat särskild tvångsrätt med stöd av 28 kap 10 § p 5, vilken ger sökanden rätt att utföra anläggningar och åtgärder på annans fastighet.

Orientering

Passagen vid Laxgrundet i Göta älv upplevs av lotsarna som svårmanövrerad då älven i detta område är både smal och ström. Flytande kantmarkeringar bestående av två lysbojar markerar farledskanten, men dessa kantmarkeringar har en tendens att flytta sig eller helt försvinna vintertid då isen pressar på. Passagen utgör således en säkerhetsrisk. Under de senaste åren har ett antal grundstötningar inträffat, men hittills har ingen allvarlig olycka inträffat. På Göta älv transporteras årligen ca 3,5 miljoner ton gods, varav ca 1/3 utgörs av farligt gods såsom olja och kemikalier. Enligt en riskinventering utförd av Göta älvs vattenvårdsförbund skulle en större fartygsolycka med farligt gods kunna få mycket stor och mycket långvarig påverkan på miljön i Göta älv.

För att förebygga olycksrisken vid Laxgrundet vill Sjöfartsverket bredda farleden och ersätta de flytande kantmarkeringarna med bottenfast markering.

Teknisk beskrivning

Planerad verksamhet beskrivs i en teknisk beskrivning i bilagd miljökonsekvensbeskrivning, bilaga 1 till ansökan. Sammanfattningsvis kan följande nämnas.

Sprängning och muddring

För att erhålla farledsdjupet 6,3 m behöver ca 800 m³ berg (fast teoretisk volym) sprängas och muddras bort på farledens östra kant. En liten mängd lera, ca 5-10 m³, belägen norr om grundet behöver även muddras för att få en jämn farledskant, se kartor över grunden nr 60209 – Laxgrundet – 001, bilaga till ansökan. Total bottenyta som kommer att sprängas och muddras är ca 500 m².

Sprängt berg muddras med mekaniskt mudderverk, som lastar stenen i en pråm för borttransport. Lösa massor muddras på liknande sätt som det sprängda berget.

Sprängstenen kommer att läggas ut i områden med större djup mitt i farleden något söder om Laxgrundet inom fastighet Glässnäs 3:1. Skredrisken längs Göta älv är

hög och tippad sprängsten i farleden kommer att utgöra en stabiliserande åtgärd, vilket också förespråkas av SGI, som är utsedd av regeringen att utreda skredrisken i Göta älv. Den lilla mängden lösa massor kommer att tippas på samma plats som sprängstenen.

Bottenfast kantmarkering

När breddningen är utförd kommer de flytande kantmarkeringarna att ersättas av en bottenfast kantmarkering - betongfundament/pelare. Konstruktionen får ett cylindriskt tvärsnitt och placeras i position E 331973 m/ N 6442813 m (WGS 84 UTM zon 33) där vattendjupet är ca 5 m. Fundamentet förankras till undergrunden, som består av berg, med injekterade bergförankringar. Fundamentets botten diameter blir ca 2-3 m och avtar upp till vattenytan. På toppen monteras en konsol med en lykta i dess ände vid farledskant. Läget har markerats på kartorna nr 60209 – Laxgrundet – 001.

Geoteknik

SGI bedömer skredrisken i samband med de planerade arbetena som mycket begränsad. Innan arbetena påbörjas kommer ett kontrollprogram att tas fram i samråd med SGI för att minimera skredrisken.

Bottenförhållanden

Sjömätning utfördes i april 2006 och visar att aktuellt område för sprängning består av berg i dagen. För att få en jämn farledskant behöver ett område med lera muddras. Då leran bedöms vara av glacialt ursprung innehåller den inga miljöstörande ämnen.

Hydrologi - vattenföring

Medelvattenföring i Göta älv är 550 m³/s. Vattenflödet regleras genom tappning i kraftstationer och vattenståndet i havet.

Kart- och höjdsystem

I ansökan används genomgående WGS 84, UTM zon 33. Höjdsystemet som används är rikets höjdsystem RH70. Höjdkorrigerings sker utifrån SWEPOS.

Miljökonsekvenser m.m.

Miljökonsekvensbeskrivningen redovisas tillsammans med en icke teknisk sammanfattning i bilaga 1 till ansökan. Sammanfattningsvis kan miljöpåverkan från planerad verksamhet beskrivas enligt följande.

Verksamheten är begränsad i såväl tid som omfattning. Arbetet beräknas pågå under högst en månad, varav sprängningsarbetena pågår under högst en vecka.

Länsstyrelsen har beslutat att projektet inte kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan.

Den planerade vattenverksamheten påverkar inte tillgängligheten för friluftslivet, såsom fritidsbåtar eller fiske. Arbetena kommer inte heller att påverka vattenkvaliteten eller miljö kvalitetsnormerna för laxvatten.

Sprängning, muddring och tippning av massor medför en mindre mängd grumlighet i vattnet och bedöms inte medföra skada på flora och fauna i området. Den ringa mängd lera som skall muddras bedöms vara av glacialt ursprung och därför inte förorenad. Bottensubstratet förstörs på de platser där verksamheten utförs, men de nya bottarna bedöms återkolonieras relativt snart efter utfört arbete.

Sprängningarna ger tryckvågor som påverkar växter och djur i närområdet.

Verksamheten är dock planerad att utföras under december när lekvandringen för lax och havsöring är över. Sprängningarna kommer att utföras efter anvisningar från SGI för att minimera skredrisken som kan orsakas av vibrationer.

Sprängstensmassorna kommer att nyttiggöras som stabiliserande material för att minimera skredrisken i området.

Verksamhetens genomförande kan uppfattas som störande för närboende, men bedöms inte medföra någon risk för människors hälsa då arbetena genomförs under kort tid.

I miljökonsekvensbeskrivningen redovisas följande förslag till skyddsåtgärder.

- Tidpunkt för utförande av arbetena planeras efter laxens och havsöringens lekvandring
- Upprätta kontrollprogram i samråd med SGI för att minimera skredrisken vid sprängning
- Information till boende med exakt information om vad som pågår
- Kontakt med VA-verken i Göteborg och Kungälv före arbetena påbörjas, grumlighet mäts i den befintliga kontroll lokalen ”Garn”
- Förebyggande spillberedskap
- Lågsvavligt bränsle
- Sprängämnen med låg kvävehalt

Vidare föreslås där följande kontrollprogram för verksamheten.

- Sjömätning genomförs före och efter genomförd muddring
- Sjömätning genomförs före och efter genomförd utläggning av muddermassor
- Bullermätning utförs när så är påkallat
- Vibrationsmätning utförs på strategiskt placerade fastigheter
- Ev begränsningar vid sprängning för att minimera skredrisk, efter samråd med SGI
- Grumlighetsmätning vid kontroll lokalen ”Garn” som används av VA-verken
- Dialog med VA-verken i Göteborg och Kungälv innan arbetena påbörjas
- Anlitad entreprenör ska föra loggbok för sprängning, muddring och utläggning av muddermassor
- Anlitad entreprenör ska minimera spill och läckage från arbetsmaskiner och vid hantering av kemikalier, tex vid bunkring

- Anlitad entreprenör skall föra förteckning över de kemiska produkter som ska användas inom arbetet och miljöanpassade produkter ska väljas när så är möjligt

Samråd

Ett inledande samråd hölls den 27 april 2006 med Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Sökanden har även samrått genom ett informationsmöte den 12 juni där en vidare krets med boende i området närmast muddrings- och tippningsområdet samt Lilla Edets kommun bjöds in. Vattenverk utmed Göta älv, föreningar för fritidsfiskare och andra berörda myndigheter har informerats skriftligt med möjlighet att yttra sig. Synpunkter som har framförts vid samråden har beaktats vid framtagandet av miljökonsekvensbeskrivningen.

Länsstyrelsen har i beslut daterat 2006-06-20 meddelat att planerade åtgärder inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Tillåtlighet

Tillåtlighet enligt 2 kap miljöbalken

Nedan följer en bedömning över hur sökanden anser att miljöbalkens allmänna hänsynsregler iakttas i den mån de är relevanta för planerad verksamhet.

Kunskapskravet

Sökanden har en lång tradition av att arbeta med säkerhetshöjande åtgärder i farleder. I samband med ansökan har kunskap inhämtats om berörda områdets miljöförutsättningar och de förväntade effekterna av planerade arbeten, vilket har redovisats i ansökan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning.

Försiktighetsprincipen

Planerad verksamhet bedöms inte medföra några bestående skador på människors hälsa eller miljön. Åtgärder för att begränsa tillfälliga och mindre negativa miljöeffekter redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Hushållnings- och kretsloppsprincipen

Sprängstenen planeras att läggas ut inom ett område där skredrisken är hög. Nyttjandet av sprängsten är i denna del en stabiliserande förebyggande åtgärd i farleden för att minimera skredrisken.

Valt alternativ

Tre alternativ har utretts för lösningen av navigationsproblemet vid passagen av Laxgrundet. Dessa olika alternativ var:

1. Breddning av farleden åt öster (sökta alternativ).
2. Breddning av farleden åt väster.
3. En kombination av 1 och 2.

Alternativ 1 som är det sökta alternativet innebär schaktning i berg och mycket lite schakt i lera. Schakt i berg innebär inte direkt en skredrisk. Alternativ 2 innebar schaktning i en brant slänt på västra stranden av älven. Lermäktigheten ovanför strandkanten är mäktig och en schaktning innebär stor skredrisk. Innan schaktningen kunde utföras behövdes slänten förstärkas.

Alternativ 2 och 3 förkastades på grund av den höga skredrisken.

Tillåtlighet enligt 7 kap miljöbalken

Göta älv är varken förklarad som Natura 2000 område eller som vattenskyddsområde. Strandskyddsreglerna påverkas ej. Det föreligger således inget hinder mot planerad verksamhet enligt 7 kap miljöbalken.

Tillåtlighet enligt 11 kap miljöbalken

Göta älv är utpekad av Sjöfartsverket som förslag på riksintresse. Planerade åtgärder syftar till att höja säkerheten i farleden med tanke på risken för grundstötning och att nära 1,2 miljoner ton farligt gods, vilket är 1/3 av den totala godsmängden, transporteras på Göta älv. Göta älv är dessutom råvattentäkt för många kommuner. Projektet är begränsat till sin omfattning liksom eventuella

miljökonsekvenser. Mot bakgrund av detta anser sökanden att fördelarna med planerad verksamhet från allmän och enskild synpunkt överväger kostnaderna av den.

Förslag på villkor

Sökanden föreslår att följande villkor föreskrivs i det kommande tillståndet.

1. Arbetena skall utföras i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i ansökan jämte bilagor samt vad sökanden i övrigt har uppgett eller åtagit sig i målet. Mindre ändring av verksamheten får vidtas efter medgivande från tillsynsmyndigheten om ändringen inte innebär att olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma.
2. Sprängning skall utföras under december och januari månad.
3. Kontrollprogram skall upprättas i samråd med SGI för att minimera skredrisken i samband med sprängning.

Kostnad

Kostnaden för planerad vattenverksamhet uppskattas till ca 1,5 miljoner kronor.

Arbetstid

En preliminär tidplan redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen avsnitt 3.2.5, bilaga 1 till ansökan. För att ha möjlighet att ta hänsyn till eventuella oförutsedda förseningar föreslår sökanden att arbetstiden för vattenverksamheten fastställs till fem år från lagkraftvunnen dom.

Verkställighet

Arbetena måste utföras under december månad då älven normalt är isbelagd från början av januari. Med tanke på att arbetena planeras att utföras under december månad i år hemställer sökanden om ett verkställighetsförordnande.

YTTRANDEN OCH SYNPUNKTER

Naturvårdsverket och **Räddningsverket** har avstått från att yttra sig.

Fiskeriverket har i yttrande anfört följande.

Fiskeriverket ser de föreslagna skydds- och kontrollåtgärderna i ansökan som viktiga för att minimera risk för skador på allmänt fiskeintresse.

Enligt uppgift från SFK Laxen bedrivs visst fiske inom det område som kommer att påverkas av det ansökta företaget. Kontakt bör tas med berörda enskilda fiskerättsägare eftersom de ansökta åtgärderna kan beröra enskilt fiskeintresse.

Statens geotekniska institut (SGI) har i yttrande anfört följande.

I aktuellt ärende har SGI hållit samrådsmöten med Sjöfartsverket vid flera tillfällen, senast 2006-09-12 tillsammans med Sjöfartsverkets geoteknikkonsult SWECO, som på Sjöfartsverkets uppdrag har utfört en geoteknisk stabilitetsutredning för älvens östra sida i anslutning till föreslaget muddringsområde. Undersökningen täcker det område där påverkan på stabiliteten kunde befaras.

Den geotekniska utredningen har inte bifogats ansökningshandlingarna. Vid samrådsmötet på SWECO redogjorde konsulten för resultatet och bedömningarna som framkommit av den geotekniska utredningen. Bland annat konstaterades otillfredsställande stabilitet för en del av den obebyggda delen av slänten öster om älven. Eftersom breddningen i närheten av denna del av slänten kommer att utföras genom bortsprängning av berg kommer stabiliteten efter slutfört arbete inte att påverkas. Under utförandet krävs dock ett noggrant kontrollprogram för att säkerställa att störningen vid sprängning och muddring inte kommer att förorsaka skred.

Den redovisade muddringen av lera ligger inom ett område där berg finns i strandlinjen, varför stabiliteten inte kommer att påverkas av denna muddring.

Föreslagen plats för tippning av sprängsten och muddermassor sker i en närbelägen djuphåla i älven. Om tippningen sker med försiktighet kommer stabiliteten i dessa delar att förbättras.

Vid mötet med SWECO 2006-09-12 diskuterades följande synpunkter att klarlägga i den geotekniska utredningen och för kontrollprogrammet, som kommer att upprättas av Sjöfartsverket och remissgranskas av SGI:

- Komplettering med avseende på stabiliteten mot befintligt bostadshus och garage i söder.
- Upprättande av kontrollprogram med inmätning av peglar, syftlinjer och porttrycksmätningar med angivna gränsvärden och handlingsplan, om gränsvärdena skulle överskridas.
- Kontrollprogram med avseende på verkligt utfall av omfattningen sprängning/muddring och uppföljning av hur en avvikelse påverkar stabiliteten.

Under förutsättning att ovanstående kontrollprogram genomförs och eventuella avvikelser följs upp ser SGI ur stabilitetssynpunkt inte några hinder för att den föreslagna breddningen av farleden genomförs.

Länsstyrelsen har i yttrande anfört följande. Länsstyrelsen tillstyrker att tillstånd lämnas, under förutsättning att följande yrkanden beaktas:

- Föreslagna skyddsåtgärder på sida 18-19 (avsnitt 5.8.3.) i miljökonsekvensbeskrivningen skall genomföras.
- Sprängning, muddring och tippning skall utföras endast under tiden december-januari.
- Vid misstanke om förorenade muddermassor skall arbetena avbrytas och provtagning genomföras.
- Massor som kan vara förorenade eller medföra skadlig grumling får inte tippas i Göta älv.

- Det bör undersökas om det finns möjlighet att nyttiggöra sprängstenen istället för att tippa den i älven. I Göta älvdalen planeras och bedrivs för närvarande utbyggnad av väg- och järnväg.
- Kontroll av verksamheten skall utföras enligt sida 20-21 (avsnitt 8) i miljökonsekvensbeskrivningen.

Länsstyrelsen bedömer att planerade åtgärder är angelägna för att förbättra sjösäkerheten och minska risken för grundstötningar. Planerade arbeten är av begränsad omfattning. Under förutsättning att föreslagna skyddsåtgärder på sida 18-19 i miljökonsekvensbeskrivningen utförs bedöms miljökonsekvenserna bli små. Länsstyrelsen anser även att kontroll av verksamheten bör utföras i enlighet med sida 20-21 i miljökonsekvensbeskrivningen.

Det är viktigt att samtliga berörda vattenverk informeras i god tid innan arbetena påbörjas.

Ur kulturmiljösynpunkt finns inget att erinra mot företaget förutsatt att inga fornlämningar berörs av företaget. Enligt 2 kap. 10 § 2 st. lagen om kulturminnen gäller att om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, skall arbetet omedelbart avbrytas till den del fornlämningen berörs. Den som leder arbetet skall omedelbart anmäla förhållandet hos länsstyrelsen. Skeppsvrak kan utgöra fornlämning.

Länsstyrelsen yrkar ersättning för handläggning av detta ärende med 3 timmar à 800 kr dvs. 2 400 kr totalt.

Roland Vadetun-Glässne, Glässnäs 4:1, har anfört att han inte har några invändningar mot den planerade vattenverksamheten utöver den påverkan den kan få för sportfisket i området. För sportfisket är det av stor vikt att det finns grund och djuphålur. Om grundet muddras bort och djuphålan fylls ut kommer detta att innebära stor skada för fisket, inte minst på grund av att strömmen i älvfåran kommer att öka. Skadan kommer att bestå över tiden eftersom grundet och

djuphålan försvinner vilket i sin tur innebär att värdet på han fastighet kommer att påverkas negativt. Han uppskattar att den skada han lider genom värdeminskning på fastigheten, på grund av det försämrade fisket, kommer att uppgå till ett belopp någonstans mellan 10 000 – 100 000 kr. Han begär att domstolen prövar ersättningsfrågan. Ersättning för rättegångskostnader yrkas med totalt 1 600 kr, varav 300 kr för resa och 1 300 kr för förlorad arbetsinkomst.

Ragna och Lars Göran Ljungberg, Glässnäs 1:8 och 3:1, har anfört att de inte har något att invända mot mudringen men motsätter sig sprängningen av Laxgrundet på grund av skadeverkningarna på fisket. Bland annat kommer gösen som står i den djuphåla där det är tänkt att muddermassorna skall tippas att störas. Omkring 60 procent av det totala fisket försvinner. Arbetena bör utföras i februari för att minimera störningen för vildlaxen. Laxen vandrar upp i älven under december och leken pågår in i januari. Lars Göran Ljungberg uppskattar att den skada han och Ragna Ljungberg lider genom värdeminskning på fastigheterna, på grund av det försämrade fisket, kommer att uppgå till ett belopp någonstans mellan 500 000 – 1 000 000 kr. De yrkar att rätten skall pröva skadan.

Sjöfartsverket har till bemötande anfört bl.a följande.

Verket har inte några synpunkter på Fiskeriverkets yttrande; kontakt är redan tagen med enskilda fiskerättsägare samt att Sportfiskeklubben Laxen var närvarande vid samrådet och har beretts tillfälle att påverka utredningen. Sjöfartsverket gör sitt bästa för att minimera påverkan på det allmänna fiskeintresset. Botten kommer inte blir helt slät utan vissa sprängstensformationer kommer att vara kvar, vidare blir inte djuphålan helt utfylld utan kommer endast att bli grundare.

Ett kontrollprogram i enlighet med SGI:s krav redan är utformat och Sjöfartsverket har i övrigt inte något att invända mot SGI:s yttrande.

Sjöfartsverket medger vidare länsstyrelsens yrkanden. Dock bör förtydligas att Sjöfartsverket översiktligt har undersökt möjligheten att nyttogöra sprängstenen

exempelvis genom förstärkning av skadad strandskoning men ändå funnit att stenen nyttigörs på bästa sätt genom tippning i djuphålan i samråd med Statens geotekniska institut (SGI). Sprängning, muddring och tippning kommer att ske i ett sammanhang och att Sjöfartsverket medger därför länsstyrelsens yrkande enligt punkten två, trots att det egna yrkandet inte är utformat på det sättet.

Sjöfartsverket anser inte att någon intrångsersättning bör bestämmas i nuläget. Endast oförutsedda olyckshändelser under arbetes gång, eller liknande, föranleder intrångsersättning. Verksamheten i kommer sin helhet att utföras från vattnet med flytande utrustning, inga arbetsfordon kommer att köra över fastigheten, undantaget någon personbil eller liknande fordon som behövs för att utföra vissa mätningar. Sjöfartsverket är mån om relationen till fastighetsägarna och eventuella skador av de lättare fordon som används vid mätningarna kommer att återställas. Fisket påverkas inte över tid och värdeminskningen på berörda fastigheter är försumbar eller noll. Roland Vadetun-Glässnes yrkade ersättning för rättegångskostnader medges.

DOMSKÄL

Sökanden har för verksamheten erforderlig rådighet.

Den ingivna miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken.

Med stöd av 21 kap. 3 § miljöbalken prövar miljödomstolen, förutom frågan om tillstånd enligt 11 och 9 kap., även frågan om dispens från det allmänna dumpningsförbudet enligt 15 kap. miljöbalken.

Sökanden har i erforderlig mån visat att hinder mot den ansökta verksamheten inte föreligger enligt de tillåtlighets- och hänsynsregler som miljödomstolen har att beakta. Tillstånd skall således lämnas. Inte heller finner domstolen några hinder mot att meddela dispens från det allmänna dumpningsförbudet. Vad sökanden redovisat och åtagit sig beträffande anläggningarnas utformning och arbetenas utförande finner domstolen vara lämpligt.

De av sökanden föreslagna villkoren bör tas in i domslutet. Sökanden har även, med ett undantag, åtagit sig att beakta de synpunkter som framförts i målet från de myndigheter som avhörts. Dessa åtaganden omfattas av det allmänna villkoret under punkten 3 i domslutet. Någon ytterligare utredning om möjligheterna att nyttiggöra sprängstenen behöver enligt domstolens bedömning inte göras. Det framstår som lämpligt att sprängstenen nyttiggörs, så som sökanden föreslagit, för att förbättra stabiliteten i området genom att läggas ut i den redovisade djuphålan.

Det har från fastighetsägare framförts att arbetena inte bör utföras under december månad med hänsyn till att det kan störa fiskeintresset och då framförallt fisk som vandrar upp i den bäck som mynnar i arbetsområdet. Då arbetena är angelägna och att de med hänsyn till den normala isläggningsen bör utföras under december månad finner domstolen inga skäl att inskränka möjligheterna att arbeta under denna månad. Den skada som eventuellt kan uppstå på fiskvandringen i december får anses begränsad och får tålas med hänsyn till det angelägna samhällsintresse som en förbättrad säkerhet i farleden utgör.

Enligt domstolens bedömning skall den av sökanden yrkade tvångrätten att ta i anspråk erforderliga vatten- och markområden bifallas. Detta med hänsyn till att, som nämnts ovan, arbetena är angelägna och bör utföras snarast möjligt.

Sakägarna har begärt ersättning för fiskeskada. Yrkandena avser minskat värde av ägarnas eget fiske längs den sträcka där arbeten avses bli utförda (och inte t.ex. minskade intäkter på kortförsäljning eller minskad avkastning i övrigt). Sjöfartsverket har genmält att någon skada av betydelse inte uppkommer.

Tillståndet innebär att del av ett grundområde tas bort. Sakägarnas påstående att detta påverkar sportfiskemöjligheterna just på den berörda sträckan framstår i och för sig som sannolikt. Grundet får antas ha betydelse genom att erbjuda viloplatsar eller genom att styra fisken närmare stranden, så att den blir mera åtkomlig. Dessa effekter kan förväntas avta om grundområdet minskas. Det finns alltså tillräcklig indikation på att det föreligger en fiskeskada, som bör ersättas.

Någon egentlig utredning att grunda bedömningen av skadebeloppet på finns inte. Det framstår inte heller som meningsfullt att förordna om fortsatt utredning av frågan, utan beloppet får uppskattas på det underlag som föreligger. Om det då antas att arbetena enligt tillståndet leder till utebliven fångst av några fiskar per år (små- eller mellanlax eller havsöring) och värdet, självfallet mycket grovt, antas till 100 kr/kg, skulle den årliga skadan kunna uppskattas till 1 000 kr och skadan för all framtid alltså till totalt 25 000 kr.

Det är upplyst att fiskerätten är samfälld för fastigheterna. Någon bättre fördelningsgrund än lika fördelning mellan fastigheterna synes inte stå till buds. Beloppet blir då i runda tal 8 300 kr per fastighet.

De ansökta arbetena avser angelägna säkerhetshöjande åtgärder i farleden. Då arbetena av praktiska och miljömässiga skäl lämpligen utförs redan under december månad innevarande år finns skäl att bifalla yrkandet om verkställighetstillstånd.

Roland Vadetun-Glässnes yrkande om ersättningen för rättegångskostnader har medgivits och bör dömas ut. Även den av länsstyrelsen yrkade ersättningen bör dömas ut.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga (Formulär A)

Överklagande senast den 1 december 2006.

På miljödomstolens vägnar

Stefan Nilsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Stefan Nilsson och miljørådet Nils-Göran Nilsson.